

ZGODNJA

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 15. kozoperska 1857.

List 49.

Previdnost Božja.

V samotni izbici tekó solzice
Sirotice ošabnim' svetu ptuje;
V skerbéh, bolezní, lakoti zdihuje;
Vse ve nesreča k izbici stezice!

Vzdiguje nepoznana k neb' ročice
Ne sebe samo — vse Bogu zročuje,
Za sveta vsiga grehe zadostuje.
Ne íai si med hrupam veselice:

Nihče ne vé za njo — za njene dela:
Koga bo vender le za vse imela?
Prijatelj stoj! kdo solnce razsvitluje?

Povej, povej kdo travico napaja?
Kdo zvezde vodi, ročice zasaja?
Ne sodi pred! — Previdnost Božja čuje!
..n..*..n..

Pravica Božja.

Saj gozda noč, saj nočni mrak me krije,
In greham svojim najdem tamne kota,
Kjer krog in krog le tiha je samota,
Ki je pravice solnce nikdar ne dosije!

Pred svetam me beseda zvita vmije,
Hinavi'na lepša moje krive pota:
Tako nam dušna govori slepota,
De nas le pahne v brezno hudobije.

Al glej kak' strela med oblaki šviga,
Valovje se 'z nezmernih jarkov dviga,
Igraje s barkami jih potopuje!

Al ališiš šum? Majo se temelj zemlje,
Zaveržen grešnik, glej, tam konec jemlje,
In tresi se! — Pravica Božja čuje.
..n..*..n..

Misijonsko.

Šesto letno naznanilo Marijne družbe za razširjanje katoliške vere v srednji Afriki je pred nekterimi tedni na svitlo prišlo in se že razpošilja, ker je pa dosti bravcov našiga cerkveniga lista, ki nemških naznanil ne beró, torej bomo za nje kratek izpis posneli.

Letašnje naznanila se začnó z Gondokoro in popotvajo skozi sv. Križ v Hartum. Od Gondokore sežejo naznanila do listopada lanskiga leta. Gosp. misijonar Ueberbacher, ki je namestnik v tem misijonu, primerja stan zamurskiga rodú s „hromovim“ v sv. pismu. Kakor uni, tako je tudi Kamov zarod hrom na vse strani. Ne zna svoje rodovitne zemlje obdelovati, ki bi ga tako obilno zato plačevala; zakaj on je gol in lačin. Ne vé z obilnostjo svoje vode svoje dežele v vert Božji spremeniti; namesto tega leta na goro

Belinjan k Lobek-u in Nigila-tu in žuga tema vodnima ve-deževavcama, de jima bo trebuh razparal, ako dežja ne napravita, in morata za čas pobegniti, de dež pride, potem pa jima vriskajo in krave dajejo, kakor de bi ga bila ona napravila. V hladnih nočéh si skorej ne vé pomagati, ker si ne zna odevala napraviti. Ravno tako je o viharjih in slabim vremenu, srečin je, ako dobi še toliko derv, de z dimam obdan v svoji koči leži. Pa tudi duhovno hrom je zamurec; ne more se povzdigniti k Bogu, ne nad sedanjost in nad zemljo. Njegov duh je na zemljo zatlačen, je tedaj hrom, in sedi sto in stoletja na tempeljnovih vratih. Greki in Rimljanje, Gali in Germanci, Indijanski narodi in prebivavci starih ameriskih logov so zaslišali glas oznanovavca sv. vere: Zlata in srebra nimava, kar pa imava, ti dava, v imenu Jezusa Kristusa vstani, pojdi v Cerkev! Le-ti so glas slišali, so v Cerkev šli; nesrečni zamurec pa še sedi pri cerkvenih vratih in berači. (Tukaj se nam sama od sebe priméra vsiluje: Zdaj ko se zamurci jamejo po svojim duhu vzdigovati, jih je pa veliko med nami, ki so po telesu sicer zdravih nóg, po duhu pa čisto in do celiga hromi; učeni za telo, neumni za dušo; previdni za časnost, slepi za večnost; beli na telesu, nad zamurce črni na duši; bolj učen za časno, bolj nemarin prav pogosto za večno; Vr.)

Ako bi katoliški misijon bil zgolj človeško delo, bi bilo pri zamurcih zastoj sadú pričakovati; tode katoliški misijon je delo na Božje povelje, Božje delo, torej pod Božjo brambo, in od tod tudi terdno zaupanje misijonarjev, ako jim tudi nepreviden vihar in toča kterikrat mlade sadice poškodvata.

Ko je bil novi misijonar gosp. Ueberbacher l. 1855 z gosp. provikarjem prišel v Gondokoro, je bilo vse dobro, dokler so bili gosp. provikar pričujoči; ali 3 mesce pozneje se je vse spremenilo. Veljava gosp. provikarja, čversto mornarstvo in razdeljene darila so storile, de so se zderžali in so mirni ostali. Po odhodu gosp. provikarja pa so se pokazali, kakošni de so, in gosp. misijonar meni, de imajo sicer nekaj hvale vredniga, pa ne manj hudiga, ki se mora grajati. Boljšanje se zamore le počasi upati; koliko je treba truda in stanovitnosti, de se posamezni otrok kake napake odvadi; gotovo se cel narod ne more hitrejši spremeniti. Misijonarjem pa je biti zdravnikom, ki ne z ognjem in železom, ampak s pohlevnimi pomočki globoko vkoreninjene dušne bolezní ozdravljajo.

Naj hušji sovražniki keršanstva so: mnogoženstvo, lakomnost, ki se razodeva ali v ropanji ali pa v nadležnim beračenji, in pa maševanje ali pohlepnost se nad bližnjim zavoljo razžaljenja znositi. Vse to troje hudo je tamkej, kjer še ni keršanstva, ali pa kjer se je lažnjiva in nališpana izobraženost od keršanstva ločila, in se v slepim napuhu zoper keršanstvo vzdiguje. Pod težo tih 3 pregreh kakor sužinj zdihajoči zamurec zaverže seme sv. evangelija „iz nevednosti“, belic pa ga zaverže v svoji domišljeni preveliki vednosti; zamurec ostane v spanje zakopani otrok oklete

nature, belic pa je zbudjeni sužinj temne oblasti — sužinj nesrečnih strast.

Te tri pregrehe so med seboj v zavezi, ena je drugi izvirek. Med mnogim ženstvom radi vstajajo domači prepiri, in sploh je ženstvo vzrok mnogih razpertij, jezo in preprirov. Noben narod nima stanovitnega miru. Kdor tukaj živi, nar bolj spozna, kolika dobrot je kronan poglavar. Res je Barijan popolnoma svoboden, vsak, kdor le korači, je svoj lastin gospod. Zraven tega pa živé v vedni nevarnosti, zlasti ako le malo od doma stopi. Svoje gospostvo mora s sulico braniti, in tih biti kakor miska, ako ga močnejši premaga in po krivici zatira.

Zraven vojske je lakota dvojna šiba zamurcu. Ne nerodovitnost zemlje, temuč nemarnost prebivavcov napravljaja pomanjkanje in glad. Ko je žetev dokončana, si Barijan dela svoje pijače, ki jih imenuje gava. Naših bokalov, poličev, meric itd. on ne pozna; le kadar se reče: do gerla je vžite reči, spozna, de je nasiten. Ob tem času nastopi barijski pust, gungu - plesi, ki se po vsih krajih verté. Bobenj jih sklicuje; do jutra solnčnega izhoda terpi gibanje, vpitje, mir in prepri. To je čas ženitve in možitve, ločitve, ženskiga menjanja in ropanja, čas požrešnosti in tatvine: pravih nejeverskih homatij. Ob tem času mislijo zamurci, de smejo sleherniga obropati, kdor koli v njih okrajno pride, razun če ima dosti brambe seboj; od tod vstajajo vojske. Ko pa čas gungu mine, spet nastopi čas pomanjkanja; namesti bobna se sliši zdihovavec magor, magor! lačin, lačin! Otroci zopet pridejo v misijon, tudi taki, ki jih poprej po mesce dolgo ni bilo viditi, ki so bili morebiti še celó odpravljani. Pred novim sprejetjem je treba skerbne poskušnje, se nove prekanljivosti ogniti, kolikor se da.

Lakomnost se razodeva silno v tatvini, prezoperno v beračenju, ki je pogosto z veliko nadležnostjo in žuganjem sklenjeno. Kradi, ako moreš, lagaj, če ti kaj pomaga, to ste pravili, kterima je Barijan vdan od mladih nog. Gosp. misijonar je imel večkrat priložnost, to viditi in doživeti. 7. mal. serpana 1855 so mu gosp. provikar misijon popolnoma zročili in mu gosp. Daningerja v pomoč pustili. 18. mal. serpana so gosp. provikar Gondokoro zapustili. Že drugi dan zagermi neki poglavar nad novincama: „Spravite se v Hartum, to je moja zemlja!“ in ob enim je s palico na tla udaril. Prihodnjo nedeljo je ravno tako zarobil poglavar Medi g. Daningerju, le z nekoliko lepšimi besedami: „Vernite se v Hartum, dokler Abuna Soliman zopet ne pride, bom že jest varoval hišo in bisere“. Naslednjo noč se pritepejo odrašeni fanti in tišč v leseno ograjo, ki stanovanje radovedniga kukanja v hišo varuje; drugi se spravijo na plot, ki vert proti jugu objema; še drugi se pri vratih ustavijo in sitijo. Kaj de so počenjali, se je pokazalo drugi dan, ko je več drogov bilo zrovanih; ovce so kar s paše vzeli, bile so pa tatovam zopet izpuljene; celó kokoši so kradli. Nič bravine niso na prodaj pripeljali, ker je manjkalo kuprenih oklepov za plačilo. Mlekar ni nosil mleka. Njive, ki so jih bili gosp. provikar v najem ali stant vzeli, obsejali in delo plačali, so misijonu le malo vergle. Na vertu so polegali potepini, ki so prav zlagama durine stable rovali in sadne stroke zavolj sladke sočnosti zvečili; in ko jim je kdo kaj rekel, so ostudno začeli vpit. Eden zmed njih. Leri, je marsiktero jutro žugal, krave odgnati; sej de jih je kupil z misijon-skimi beserji. Enkrat je bil že svoj lok na služabnika nameril, kar je pa poglavar Medi k sreči odvernil. Drujkrat je bil kuhar, barijsk mladenič, ravno kruh v peč spravil, kar zavpije: „Tatje, tatje!“ Gosp. misijonar najde tokul (kočo) od černih obdano, eniga na ognjiši, ki je bil malo poprej v kuhinski tatvini zalezan. Tega je posvaril; dva sta potem gosp. Ueberbacher-ja k misijonistični spremila, in eden zmed nji je nad-nj vzdignil svoj ročni stolič, rekoč: „Daj beserov!“ drugi pa je z neko vervjo njegovo prošnjo podpiral. Vender je le pri tem ostalo.

(D. sl.)

Hočes biti angelam enak(a)?

(Dalje.)

De devišstvo ohraniš, ti nasvetujem nekatere pomočke in ti jih prav živo priporočim. Prizadevaj si, v Božjim strahu živeti in v duhu pokore z Bogam sklenjen(a) ostati. Kjer nekaka prederznost začne zmagovati, hitro deviška priprostost začne veniti. Oko, ki se brez strahu kamor si bodi vpré, je skaljeno okó, in razmišljeno serce je tudi nestanovitno. Obnovi se torej večkrat v duhu resnično potertiga serca, prejmi zakrament sv. pokore in skleni se z Jezusam v nar lepšim zakramentu sv. Resnjiga telesa; poslušaj besedo Božjo in bodi pri sv. maši z gorečim prizadevanjem svoje serca lepšati, več in več luči za spoznanje Jezusovo pridobiti, več in več moči doseči, de bi zamogel stanoviten ostati; čuj sam nad seboj in móli čujé, de sovražnik ne zaleze v terdnjavo tvojiga deviškiga serca. Kako častitljivo je deviško imé, s ponižnostjo pa sklenjeno, de se celó terdnjave, ki niso bile nikoli od sovražnika obropane, device imenujejo. Na terdnjavah je nastavljeno strelno in bodeče orožje zoper sovražnika, v terdnjavah devišstva so tako orožje vsakdanje in druge nenavadne molitve, ktere so močna bramba, — moraš jih pa zvesto in vselej ob svojim času opravljati. Večkrat ko čez dan, pa tudi še čez noč svoje serce z Jezusam vnovič skleneš, bolj bo tvoja čistost zavarovana. Ako ti je z drugimi doma ali na polji delati, se vari vsiga, kar ti ne le vera, ampak celó že pamet mora povedati, de ni le nespodobno ampak tudi prav hud in nagusin greh. Verjemi mi, de peklensek povsod iše svoj sotor postaviti, kjer vidi, de jih več skupaj dela. On ima skorej povsod nekaj služabnikov, kjer je več delavcov skupaj, in jim prav ognjeno navdaja, kako naj druge zapeljujejo. On je učil tudi skorej pri vsih okolišinah, delih in opravlilih ljudi kakih posebnih besed, pesem, iger ali kratkočasov, s kterimi njemu služijo. Pri gostovanjih in ženitninah ima godee in plese, na polji svoje kvantače, pri metvi svoje kopice, pri trenji, pri mlatvi, košnji preji itd., povsod po kmetih in po mestih ima hudoba nastavljene železne pasti, zevajoče brezna, pokrite grobe za nedolžnost, vedno divja in rujove kakor dereč lev, in gleda, kje bi koga požerl. Zakleni torej pri tacih nevarnostih vrata svojih zunanjih počutkov pred sovražniki, pribeži v samoto svojiga serca, in ko drugi imajo neumne in nečimerne marne, imej ti opraviti v sercu s svojim Bogam, in sovražnik ti ne bo mogel škodovati.

Dobro je, vsak dan kaj spodbudljiviga brati, ako pa ni moč vsak dan, saj ob nedeljah in praznikih. Iz tega izhaja premišljevanje keršanskih resnic, ljubezen do življenja in terpljenja Jezusa in Marije Device, veselje in hrepeneenje, posnemati nji in svetnike Božje v njih djanji in nehanji, v njih terpljenju in prizadevanju, v njih čednosti in vojskovanju, v njih življenju in smerti. Tvoje zveličanje ali pogubljenje je na tem zastavljeno, o deviško serce, je na tem zastavljeno, kam de svojo ljubezen obračaš. Bog ti dobro hoče, on je tolikanj milostljiv, de ti zapové, njega čez vse ljubiti, ker le on sam je zares ljubezni vreden, Bog nam jo daj do njega! in brez te ljubezni ni, in ne more nikakor drugači biti, kakor de je človek nesrečin. Ako ne ljubiš Jezusa, svojiga nebeskiga Zenina, boš iskal(a) ljubezni v dobrih jedéh in sladkosnednostih, ktera sreča le tako dolgo terpi, dokler jedi skoz usta v želodec gredó; ali v nečimeri obleki, ki se hitro pomaže in sterga; ali v kratkočasih tega sveta, ki vselej dolgočasnost v sercu zapusté, ako niso iz Bogá; ali v človeku, ki bo tvojo nedolžnost v nevarnost postavil, oskrnil, ali celó pokopal, umoril, — v človeku, ki je zmed vsiga stvarjenja nar bolj zaničljiva stvar, ako grehu služi — in Boga ne ljubi; — in kako žalostin je njegov konec! Ako ljubiš pa Njega — ediniga ljubeznjiviga Zenina svoje duše, bo on tvojo mladost in tvojo starost razveselil, bo on tebe v tvoji smerti

obnovil, bo on tebe z veseljem deviških že tukaj venčal, bo on tebe tamkej z vsimi obilnostmi naj ljubeznjivšiga veselja za vse večne čase kronal. (D. sl.)

Moč sv. Roženkranca.

Nekimu duhovnu na Parskim se je pred nekaj časom tole primerilo, kakor on sam pripoveduje (Philoth. l. l. 1857): „3. listopada“ sim imel za smert previditi neko samsko osebo, ki je prav zanikerno živela... Storil sim, kar je bilo v moji moči. Najdel sim vso zmoteno in le s silo se je zamogla kaj spovedati. Vsak dan sim jo obiskal, in vesele znamenja obžalovanja in potertiga serca so bile nad njo. Tako do 15. listopada. Kar pridejo precej po sv. maši po mene, de naj grem k tej osebi, ki že jame umirati. Prigovarjam ji, ji molim, vse lepo za menoj govori. V takim stanu je ves dopoldan. Ob 12. pa se na enkrat vse spremeni; obraz se ji napihne in nekako višnjevo otemni, lasje se ji kar šetinja, oči grozovito gledajo, — in s krepečim glasom govori, rekoč: „Pogubljena sim, v pekel, v nar globokejši pekel“. Jest ji prigovarjam; ona: „Vse nič ne pomaga“. — Narekujem naj svetejši imeni Jezus in Marija. „Hudič, hudič“, je bil na to odgovor, obljubim de čez stokrat v daljših in krajših prestankih. Molim molitve za umirajoče, — molim litanije pri pojemajočih, tode — „hudič“ je neprenehama njen odgovor. Vse stanovanje se napolni z bleddimi, prestrašenimi obrazi. (De bi se pač nad tem zgledevale vse razuzdanke in pohujšljivci!) — „Preč s tem, reci vender enkrat Marija, reci enkrat Jezus“, ji rečem. „O ko bi to zamogla, pomagano bi mi bilo“, je odgovor. — „Ali nimaš volje, tako reči, ali bi ne mislila saj rada v sercu?“ „Hudič“, je odgovorila s strašno skremženimi ustmi. „O ta je velik — pa smerdi“, — je rekla — in zopern, nečlovešk smrad je udaril pri tih besedah iz njenih ust. — Zdaj že nisim vedil, kaj početi; pošljem po gospoda fajmoštra. Tako nadalje, že je ura tri. Pride mi v misel, s pričujočimi roženkranc z lavretanskimi litanijami moliti. V tem vender preneha „hudičati“, je mirniši, odpre oči in začudena pred sabo gleda. Serce mi tolče, bije, kaj de bo, ko ji jamem presveto ime Jezus narekovati. „Marija“, je bil na to njen odgovor. „O Marija!“ je večkrat ponavljala. Že je spet vse za menoj molila, in na vprašanje, če je zdaj odšla hudoba, se nasmehljá, z glavo prikima de, in ob enim tako reče: „Marija!“ Še enkrat ji dam odvezo, vsi pričujoči zdihujejo in se jokajo. Tri četerti na štiri mirno zaspi. Kaj ne, kristjan, tukaj se očitno vidi, de je Kraljica sv. roženkranca premagala peklensko kačo in ji je dušo iztergala, okoli ktere se je že bila oklenila?“

Ti pa, kersanska deklica, nikar se ne pogrezuj v razuzdano in nesramno življenje, de se ti na zadnje kaj enačiga ne primeri; zakaj noben človek ti ne more prok biti, de bi po tako strašni skušnjavi vender tako srečno zmagala, kakor je le — una. Vedno pridno in zvesto moli sv. roženkranc, de te Ona, pribežališe grešnikov, po Jezusovi milosti na zadnje ne zapusti.

Grozno kaznovanje krive persege.

Leta 1559 pride mož v Germont, majhno mesto v Flandrii, ter gre v gostivnišnico, de bi ondi z družimi tovarši svoje denarne zadeve obravnal. Ko se zberó, in preštevajo, se zavoljo nekaj denarja sprickajo; zakaj njegovi tovarši terdijo, de mu je bil dolg od poštenih in pravičnih mož gotovo splačan. Uni pa se roti in naravnost taji, in de naj ga oginj, ki v sobi gori, živiga sožge, če je le kateri vinar dobil. Ali uni možje, prepričani de je plačilo gotovo prejel, zmiraj terdijo pravico, svesti si, kako gerdo de njih tovarš laže. Ali vse to prederznumu lažnjivcu nič ne dé, ven in ven taji, in zopet prisega, de naj ga hudi

vzame in oginj pokončá, če je le kteriga ogoljufal. Drugi možje, viditi tolikošno terdovratnost, ga denejo na prisego, in on, brez vsiga strahú Božjiga, spotama očitno priseže. In ko se večer napravi, se družba razide in slednji gre na svoj dom; pričakovaje družiga dne, de bi slednji svoj dolg poplačal; mož pa ostane v gostivnici, de bi ondi prenočil; tedaj si veli postlati in peč zakuriti, k kateri se na klopčico usede, de bi se grel. In v tacim stanu se loči kerčmar od njega, ker se nič več skor pogoreliga ognja bal ni. Bilo pa je ob enajstih zvečer.

Kmalu pa pride ponočnik memo hiše in vidi nenavadno v sobi možá svetiti se, česar si ne vé razlagati. Ker pa ne vidi nobene nevarnosti, gre dalje na ogled, ter noče ravno o polnoči vsih sosedov buditi, in si misli, de se morde ptuji popotniki pri ognji grejejo. Ko pa ura dvanajst odbije, gre nalaš memo hiše nazaj, in zopet na okno pogleda, pa je že vse tamno. Tisto uro pa je bila sestra tega moža v bližnjim tergu še po koncu in ravno predivo na koželj devlje; kar glej na enkrat pošviga plamen na polici, kjer je kuhinska posoda, kateri se naglo razširi in predivo vname, ona pa vsa prestrašena na vso moč gasi, dokler res plamena ne zaduši. Tisto noč je pastirja tega moža grozno tuljenje nekiga psa strašilo, kateri je pred njegovimi durmi tako lajal in se zaganjal, de je pastirja kar groza spretelavala.

Una ženska pa na vse zgodaj svojiga moža v mesto pošlje, de bi njenimu bratu sporočil, kar se je prigodilo; zakaj njo je strah lomil. Ta se napravi na pot, in pride v gostivnico; pač celo uro čaka in meni, de njegov svak še spi; ko se pa le noče zbuditi, začne na duri tleči in klicati: Vstani, jez sim, tvoj svák, imam nekaj posebniga ti povedati. Ko pa kliče in tolče, in se mu nič ne odgovori, silama duri odpro, in strah in groza jih obleti, zakaj ptujic je bil ves sožgan do kolen, samo nogovice in pa čevlji so bili celi. Tudi klopčica je bila skorej vsa požgana. Ko blisk se zažene glas od te strašne prigodbe po vsim mestu in vse vre gledat žalostnih ostankov. Srebra in zlata, ki ga je pri sebi imel, se oginj nič ni prejel, tudi nekoliko čepinje so še dobili, ktera se je pa kar vpepelila. In na povelje gosp. fajmoštra zagrebejo njegove ostanke in njegov pepel v nar zadnji koticék na pokopališi. Čudna zares je ta prigodba, in očitno razodeva, kako grozno Bog že na tem svetu večkrat krivo prisego kaznuje, in de pripusti, de se s človekam zgodi, karkoli si hudiga prisega.

Ogled po Slovenskim.

Is I. ljubljane. Slehernimu, komur je na sercu blagor kersanskih duš, mora na tem ležeče biti, de se sem ter tje še navadne umazane ljudske pesmi z nedolžnimi nadomestijo. V ta namen so posebno primerne gosp. J. Hašnikove „Dobrovoljske“, ki so bile pred nekaj časom kaj lično pri gosp. J. Blazniku z napevi vred ob kamen natisnjene in jih slehern zamore pri Gerberji dobiti, komur je na njih ležeče. Pesmi so od gospod Hašnika in tudi mnogi napevi. Gospod pisavec je zlasti po Štajerskim kakor pevec in pesnik znan, gotovo premalo pa njegove na svitlo dane pesmi.

* Bogočastni in naučni minister je duhovna ljubljanske škoflje, gosp. Ant. Brodnika, zvolil verniga učenika za zgor. gimnazijo v Zagrebu.

* Tvarine pri jesenski duhovski poskušnji. Ex Theologia morali: 1. Demonstratur, sinceram humilitatem intime esse conjunctam cum vera sui aestimatione. 2. Quae rationes excusant ab officio restitutionis? 3. Quid est censendum de peregrinationibus sacris?

Ex Theologia dogmatica: 1. Ostendatur religio-nem christianam esse divinam. 2. Quid extrema unctio, — an verum Sacramentum? 3. Quae dogmata Ecclesia catholica de persona B. M. V. credenda docet?

Ex Jure canonico: 1. Quae sunt officia Parochorum? 2. An, et quando adulterium matrimonii constituit impedimentum? 3. Fiant litterae acceptatoriae (Acceptations-Urkunde) super Missa fundata?

Ex Paraphrasi: Paraphrasticae explanetur S. Matth. caput 5. inde a versu 17—32. et S. Pauli caput 2. ex epistola ad Ephesios inde a versu 11. usque ad finem.

Ex Theologia pastorali: 1. Quenam rationes in concionatoribus ipsis sitae utilitatem concionum communiter impedire vel minuere solent? 2. An satisfacit animarum pastor suo officio, si aegrotis tantummodo Sacramenta moribundorum administrat? 3. Quomodo sigillum confessionis indirecte violari potest. 4. Delineatur concio secundum textum Math. 22. 6. „Reliqui vero tenuerunt servos ejus, et contumeliis affectos occiderunt“ de pugnis et verberationibus inter rudes juniores saepius evenire solitis. Epilogus plene et fervide elaborandus. 5. Catechesis de 7. Decalogi praecepto.

Razgled po kersanskim svetu.

Diakovski škof, v. č. g. Strossmajer, so se 20. u. m. podali v serbski Beli grad, ondoto novo katoliško cerkev posvetit. — „Cyrill a Metod“ pripoveduje od tesarja, ki je v Uj - Kigyosi, 10 sežnjev visoko s turna padel in se kakor s čudežem ni kar nič poškodoval; temuč precej ko se je z zemlje pobral, je spet v turn lezel. Mi samo to pristavimo, de naj bi bil saj poprej v cerkev stopil, dobrotljiviga Boga zahvalit, ki ga je ohranil. — Iz Zemuna. Turške žene in gospé v novi Oršavi, so na privoljenje mestnih višjih prišle ogledat kapelo, na povelje Nj. c. k. veličanstva zidano na čistim mestu, kjer je bila ogerska krona z drugimi dražčicami izkopana. Kacic 40 turških ženskih tedaj pride med šumečim tamburinskim glasam (darabukami, ki so mali s kozami opeti bobnički) in sklicovanjem: Alla, Alla! V kapelici so pred postavo Matere Božje poklekovale, njeno podnožje z vencu in cveticami ozaljšale ter se pod stražo dveh turkov domú vernile. — V Petrinji je 4. t. m. iz greške nezedinjene v katoliško cerkev prestopil 25letni Simon Berič. — Njih svetost papež Pij IX. so za Božjo pot v Marijnim Celji podarili prelepo drago moštranco, ktero je papežev poslanec na Dunaji, msr. De Lucca 11. t. m. ondi zročil. — V Feldkirch-u so 4 žene, dosihmal živeče v zmešani ženitvi, v katoliško cerkev prestopile. — Francoski časnik „Univers“ imenuje punt v Indii golo kazin Božje za odpad Angležev od edinosti katoliške cerkve. — V Bambergu je mestni svetovavec, g. Dörfer, v svoji poslednji volitvi sto tavžent gold. zapustil za milostno vlogo, iz ktere bodo nepremožni mestnjani in rokodelci v povzdigo njih rokodelstva podpirani. — Protestanski fajmošter Blakert v Altmorschen-u pri Kassel-nu, je s svojo deržino vred v katoliško cerkev prestopil. — V Rimu je zbor sv. obredov poterdil česenje Franciskana O. Janeza della Pace, kteriga so že od nepomnijih časov za zveličaniga častili; ravno tako tudi kamaldulenzarja Jerneja Ajutamieristo in dominikana Marka iz Modene. — V Berlinu, piše „Hlas“, so imeli rokodelski družniki v cerkvi sv. Hedvige pretečeniga mesca mal. serpana duhovne vaje ali eksercicije, kar hoče veliko reči: v tem protestanskim mestu, med takim ljudstvom, ki je tako rado nemarno in vtrasto. — Na rusovskim Poljskim družbe kersanske treznosti tako vspešno delajo, de je v deržavnii Plocki v tem letu zmed 16 žganjarij njih 10 poginilo.

Drobline.

V neki družini, ki so tudi kaj družiga govorili, razun od vinčka, prešičev in želoda, je beseda nanesla na le zgolj

samo enkratno sv. Obhajilo na leto. Neki gospod, ki se mu je lepo podalo, vse naravnost povedati, reče vprico gospodov, ki so nekđaj na vseučilišu breše tergali: „Pri meni so slabe cene tisti, ki le enkrat na leto k sv. Obhajilu gredó.“ Neki posvetni gospod nato reče: „Gospod vikar, ali mislite s temi tudi mene?“ Vikari: „Kadar rečem: huš! takrat vse kokoši mislim.“ Imenitni gospod je med vesoljnim sladkim smeham obmolknil. „Ali, gospod vikari“; povzame neki besednik, ki mu je ko majhin fantič k sv. maši stregel, „kolikrat pa moram iti prav za prav?“ Tudi to vam povém, gosp. srednik, „reče gosp. vikari“, pobožni kristjanje gredo vsak mesec, ako pa vi, gospod posrednik, vsake kvatre k sv. Obhajilu greste, hočem z vami zadovoljin biti“. Spet pohvala, in pravda dokončana.

† Iz Milhakovic na Šleskim pripoveduje ondodni fajmošter gosp. Stabik, v nekim cerkvenim listu naslednjo prigodbo, ki se je 16. kim. 1856 prigodila. „Dekla M. Mendera, kakih 26 let stara, iz Brzenkovic v miloviški duhovnii, je pred nekaj več ko 3 leti služila pri kmetu L. v B. Tukaj so zavoljo nekiga prestopka z njo hudo delali; vsled tega je bila mutasta, in mutka je bila iz službe odpravljena. Nesrečna je potem berače živela, dokler se je ni kmet Janez Skrzipiec v Bitkovu usmilil, ter jo je v službo vzel, kjer je še zdaj (16. kim.) 11. kim. se podám od tod (iz Mihalkovic) z majhno procesijo k sv. Ani (Anna-berg), ki je Božja pot, obhajati povisanje sv. Križa. Med romarji je bila tudi Marijana Mendera. Pri sv. Ani sim jo bil spovedal, se namreč z znamnji z njo razumel. Danes so romarji s tega kraja milosti domú šli, med njimi tudi Marijana. Po blagoslovu v duhovnijski ali farni cerkvi sim jih domú odpravil. Ko je Marijana na poti v Bitkov mem nekiga znamnja šla in se pokrízala, je v stermenje popotnih prve besede od treh let sem na glas izgovorila: „V imenu Očeta, ino Sina, ino sv. Duha“. Pri ti priči se verne k meni vsa razveseljena, in mi pové, kaj se je z njo dogodilo. Romarska tovaršija je dogodbo potordila. Zdaj zopet čisto, razložno in lahko govori.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

G. J. E. 10 gold.

Duhovske zadeve.

V goriški nadškofii. G. Andr. Respet, dos. katehet na spod. gimnazii in začasni prof. pastirstva, je dobil določno poslednjo službo. Veroznanstvo na gimnazii je zročeno začasno gosp. Andr. Marušič-u, dom. učitelju pri grofu Athems-u. Na 26. in 27. listop. je razpisan poskus za to mesto. — V Bovec pride za duh. pom. gosp. Jož. Masera; v Ternovo na Bovčanskim gosp. Mat. Leskovic za kaplana; v Borean za kapl. g. Mih. Čerčič; v Volče za duh. pomočnika gosp. France Kosta; v Fleano za kaplana gosp. Franc Delkin; Flearski kaplan, gosp. Ant. Sfilipoj, se podá začasno v pokoj; v Ločnik gosp. Jož. Gergolet za duh. pom.; v Pervačino za duh. pom. gosp. Andr. Kacin, novi mašnik, ravno tako v Križ g. France Žužek, novi mašnik; v št.-Daniel, gosp. Mih. Bolter, novi mašnik; v Zgonik, gosp. Mat. Kravanja novi mašnik. Gosp. Fil. Brezavšček, sed. fajm. v nemških Rovtah, je imenovan št.-Viškogorski fajmošter.

V ljubljanski škofii. Gosp. Fr. Indihar, duh. pom. v Soderšici, pride ravno tako v Ribnico; gosp. Štef. Peterlin v Soderšico; Lozice ostanejo za zdaj prazne; g. Mor. Gosler, novoposv., v Horjul; gosp. Fr. Jereb, novoposv., v št.-Vid pri Ipavi; g. Fil. Cvek na Studeno. Železnike so bile 11., Dobernič pa 28. kim. razpisane.